

# یخچال طبیعی دوقوزپله (نه پله) در آذربایجان غربی

دی 4، 1393

یخچال قدیمی دوقوزپله ( نه پله ) یکی از آثار باقیمانده از دوره قاجاریه می باشد که در شمال شرقی شهرستان ارومیه، در خیابان عسگری خان و در محله ای به همین نام (محله دوقوزپله) در کنار نهر کوچکی به نام دره چای قرار گرفته است.

این بنای تاریخی به لحاظ تکنیک خاص معماری و نوع مصالح بکار رفته تقریباً سالم بوده و صدمات زیادی به آن وارد نشده و هیچگونه الحاقاتی به بنا اضافه نگردیده است.

یخچال قدیمی دوقوز پله تا قبل از گسترش شهر به صورت فعلی، محل انبار یخ شهر بوده و از این بنا به عنوان محل تامین یخ مورد نیاز شهر ارومیه استفاده می شده و همچنین محوطه پیرامون آن نیز محل برگزاری مراسم چهارشنبه سوری بوده است.

این بنای تاریخی شامل یک فضای ورودی و یک سالن انبار یخ است. فضای داخلی بنا (سالن اصلی) به علت تناسبات خاص و کشیدگی ارتفاع و دقت در آجرچینی سقف دارای شکوه و گیرایی خاصی است.

مصالح به کار رفته در این بنا از آجر و سنگ بوده و با توجه به عملکرد آن، مصالح از پی تا محل شروع پاکار قوسها، از سنگهای تراشدار خاکستری و سقف پوششی آن (که به صورت طاق و چشمه می باشد) از آجر انتخاب گردیده است. در محل شروع پا طاقها و پاکارسقف بنا، شکافهای مدوری وجود دارد که احتمالاً محل نصب تیرهای چوبی بوده و از آنها به عنوان داربست استفاده می شده است.

در مجموع می توان گفت تمام عملیات ساختمانی بنا و مصالح بکار رفته با دقت انتخاب شده و از نظر قدرت استحکام نیز در وضعیت بسیار مطلوبی قرار دارد.

همان گونه که گفته شد از این مکان در زمان های قدیم به عنوان محل تهیه و انبار یخ مورد نیاز شهر ارومیه استفاده می شد که با رواج کارخانه های ماشینی، متروکه مانده بود که پس از مرمت هم اکنون به عنوان نمایشگاه هنرهای سنتی و کارگاه شیشه گری مورد استفاده

قرار می گیرد.

یخچال قدیمی دوقوز پله يك بنای عمومی و عام المنفعه بوده که اینک نوع مالکیت آن دولتی می باشد که به شماره 4788 در فهرست آثار ملی کشور به ثبت رسیده است.

